

Hoogbegaafd en studeren aan de universiteit

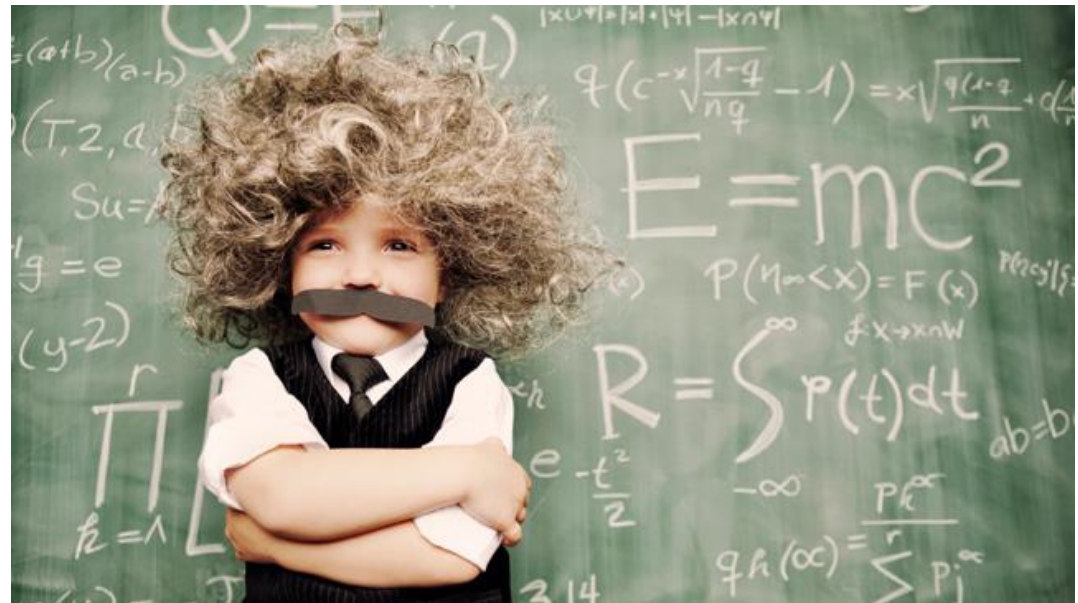
Simone Keijsers

Universiteit
Leiden

De universiteit

Hoogste hoger onderwijs

Nederlandse traditie

- Oog hebben voor de zwakke student: doen we beter dan gemiddeld in Europa
- Begeleiden van de talentvolle student: zijn we helaas juist minder sterk in

Ik ga naar de universiteit

Nu gaat 'het' eindelijk gebeuren!

Overgang VO- WO

Voordelen:

- Meer intellectuele uitdaging
- Meer keuzevrijheid
- Meer ruimte voor eigen pad
- Meer vrijheid in tijdsindeling
- Meer 'soortgenoten'

Maar nog steeds:

- Een school
- Hoogbegaafd in een gemiddelde wereld

En: studeren is iets anders dan leren

Grofweg drie mogelijkheden:

1. Het gaat goed, student maakt gebruik van mogelijkheden
2. Het gaat prima, maar het is niet wat je er van verwachtte
3. Het gaat niet zo goed

Ad 1. Het gaat goed

- De gekozen studie klopt (inhoud en vorm)
- Overgang van leren naar studeren gaat goed
- Extra opleidingen, vakken, programma's, extra curriculaire activiteiten
- Intellectueel bezig zijn, dingen ontdekken bevredigt
- Beschikt over goed timemanagement en zelfsturing
- Weet wat er verwacht wordt en kan daar aan voldoen
- Sociaal gaat goed

Ad 2. Niet wat je verwachtte

Student haalt zijn vakken wel (ruim of net),
maar is niet blij met:

- Inhoud opleiding
- Intellectuele uitdaging
- Docenten
- Medestudenten
- Studentenleven
- Toekomstperspectief

Ad 3: Het gaat niet zo goed

- Niet toe kunnen zetten (door ad 2 bijvoorbeeld)
- Geen studievaardigheden
- Andere wijze van leren (top-down)
- Geen timemanagementvaardigheden
- Te veel energie naar extra curriculaire activiteiten
- Toekomstperspectief
- Niet begrijpen wat er verwacht wordt (papers, tentamenvragen)
- Te goed zijn (meer weten dan de docent)
- Perfectionisme
- Faalangst (slechte coping)
- Autoriteitsproblemen met docenten
- Geen aansluiting (andere emotionele behoeften)
- Zelfbeeld + beeld van hoogbegaafdheid (+ fixed/growth)
- Somberheid

Wat te doen bij....

- Hoe kan de universiteit helpen
- Wat kan de student zelf doen

Ad 1. Het gaat goed

- Excellente opleidingen
- Major minor combinaties
- Honours colleges/Leadership Programs
- Brede opleidingen/University Colleges
- Bestuursbeurzen
- Stagemogelijkheden
- Buitenlandmogelijkheden
- Ruimte om eigen programma samen te stellen
- Ondersteuning bij kiezen
- Netwerkmogelijkheden

Ad 2. Niet wat je verwachtte

- Verwachtingsmanagement
- Leren kiezen
- Zelf het totaalpakket kloppend maken
- Extra uitdaging vinden
- Geen genoegen nemen met vak halen met weinig doen
- Omgangsvormen leren
- Leren accepteren
- Hoogbegaafden bij elkaar brengen
- Toekomstperspectief vinden
- Eigenwaarde/zelfbeeld onderzoeken

En heel graag:

- Onderwijs aanpassen
- Docenten trainen

Ad 3. Het gaat niet zo goed

- Alles wat bij 2 ook staat!
- Studievaardigheden trainen:
  - Studeren
  - Timemanagement
  - Tentamenvaardigheden
  - Studieondersteuningsgroep
- Ondersteuning bij zelfbeeld/perfectionisme/faalangst/somberheid

Wat kunnen ouders/begeleiders doen

- Juiste verwachtingen!
- Mogelijkheden laten zien

Waar herken ik hoogbegaafde studenten aan?

- Saai
- Uitstelgedrag
- Middelbare school nooit iets hoeven doen
- Teleurgesteld in nivo universiteit
- Teleurgesteld in medestudenten
- Honours classes
- Moeite met gemotiveerd blijven (nieuwe interesses)
- Gebrek aan leerstrategiën (wel weten maar probleem is het doen)
- Gebrek aan zelfvertrouwen (teleurgesteld in zichzelf)
- Perfectionisme
- Heel veel andere dingen doen
- Moeite met kiezen
- Hoge cijfers of juist lage cijfers, of heel wisselend presteren
- .....

De lijst met mogelijke uitdagingen

- EXTERNE PRIKKELS:
  - Moeite met gemotiveerd blijven
  - Studieontwijkend gedrag en fascinatie voor andere dingen (het een om het ander, of het ander om het een?)
  - Moeite met concentreren
  - Heel veel andere dingen doen (ook bedoeld om het geheel interessant te houden...)
- ZELFORGANISATIE:
  - Gebrek aan structuur (niet zelf aan kunnen brengen)
  - Discipline probleem
  - Uitstelgedrag door het ontbreken van structuur
  - Veel dingen tegelijk doen
- ANGST OM TE FALEN:
  - Schuldgevoel
  - Hoge verwachtingen van jezelf
  - Hoge verwachtingen van anderen naar jou
  - Gebrek aan zelfvertrouwen
  - Angst om te falen
  - Moeite hebben met fouten maken
  - Perfectionisme
- COMMUNICEREN:
  - Moeite hebben met samenwerken
  - Moeite hebben met communicatie (bijv. omdat je zelf dan al stappen verder bent)
  - Snel geïrriteerd (omdat het te langzaam gaat, je bent al verder, of anderen zijn 'dom')
  - Verhaal van anderen afmaken (je weet immers al waar het naar toe gaat...)
- ANDERS ZIJN:
  - Je anders voelen dan anderen
  - Andere humor
  - Arrogant/betweterig zijn/overkomen
  - Aansluiting missen
- LEREN LEREN:
  - Moeite hebben met hoofdlijnen en details (teveel interessante details, zijpaden)
  - Meerdere interpretatiemogelijkheden zien (en daardoor bijvoorbeeld een multiple choice tentamenvraag niet goed kunnen beantwoorden)
- UITDAGING:
  - Moeite hebben met het gebrek aan verdieping
  - Uitdaging missen
  - Hoge verwachtingen van jou naar anderen
- ANGST VOOR SUCCES:
  - Angst voor succes
  - Angst om je best te doen
- ANDERE UITDAGINGEN:
  -

Hoogbegaafdheid aan de Universiteit

Nog in de kinderschoenen

Vragen?

If you can't explain it **simply**, you don't understand it well enough.

– Albert Einstein

